

Географічні відомості про Полтавську область

Територія Полтавської області розташована в центральній і північно-східній частинах України, майже цілком у межах Полтавської рівнини Придніпровської низовини, на лівобережжі басейну Дніпра. Виняток становить невелика ділянка площею близько 150 км² (0,5% території області) на правобережжі басейну Дніпра, в межах Придніпровської височини. Понад 92% площі області знаходиться у межах природної зони лісостепу, і тільки біля 8% (її крайня південно-східна частина) — у межах степової природної зони Східноєвропейської рівнинної фізико-географічної країни.

Полтавщина межує з областями України:

- Чернігівською (протяжність меж 107 км) та Сумською (238 км) — на півночі;
- Дніпропетровською (173 км) та Кіровоградською (149 км) — на півдні;
- Харківською (188 км) — на сході; Київською (19 км) та Черкаською (225 км) — на заході.

Загальна протяжність меж Полтавської області становить близько 1100 км, з яких 162 км проведені по акваторіях Кременчуцького (98 км) і Дніпродзержинського (64 км) водосховищ. Конфігурація меж області близька до трапеціюватої.

Полтавську область утворено 22 вересня 1937 року. Її сучасні межі встановлено у 1954 році.

Додаток до широтного положення. Задача.

Розрахункова висота Сонця в ополудні 22 червня на півночі області становить 62°54' (90° – 50°33' + 23°27'), на півдні — 62°42'. 22 грудня висота Сонця становить 16°01' (90° – 50°33' – 23°27') на крайній півночі області й 17°49' — на крайньому півдні. У дні рівнодення, 21 березня та 23 вересня, — відповідно: 39°27' (90° – 50°33') і 41°15' (90° – 48°45').

Адміністративний центр Полтавщини — **Полтава** розташований у східній частині області. Центром кожного населеного пункту вважається центральний пункт зв'язку (у випадку Полтави — Головоштамт: 49°35'15"пн. ш., 34°33'07"сх. д.). Площа міста 103,5 км²; його протяжність із заходу на схід — 15,6 км, із півночі на південь — 12,5 км. Відстань від Полтави до екватора становить 5497 км; до північного полюса — 4505 км; до Гринвіцького меридіану — 2508 км (різниця в місцевому часі 2 год. 18 хв. 12 сек.); до Києва — 337 км (різниця у місцевому часі близько 18 хв.). Тривалість найдовшого дня, 22 червня = 16 год. 22 хв. (схід Сонця о 4 год. 49 хв., захід — о 21 год. 11 хв.), найкоротшого

дня, 22 грудня = близько 8 год. 05 хв. Висота Сонця в ополудні змінюється від 62,7° (22 червня) — до 16,6° (22 грудня). Чисельність населення міста на початок 2015 року становила 294 962 жителі, у т.ч. 290,6 тисяч — постійне населення.

Полтавська область

Полтавська область — адміністративно-територіальна одиниця України з центром у місті Полтава. Утворена 22 вересня 1937 року. Розташована у середній частині Лівобережної України. Більша частина області лежить у межах Придніпровської низовини та Полтавської рівнини.

Полтавська область посідає шосте місце серед регіонів України за площею - 28748 кв. км. або 4,76% території України. Населення — 1 373 517 осіб (на 01.12.2020). Область налічує 4 райони та 16 міст, з яких шість — Гадяч, Горішні Плавні, Кременчук, Лубни, Миргород і Полтава — обласного значення, 60 територіальних громад (на 01.12.2020).

До найважливіших галузей господарства області належать сільське господарство, нафтогазовидобування та промисловість (зокрема харчова, легка, машинобудівна тощо).

Сільськогосподарські угіддя області займають 2,2 млн. га, ліси складають 9,77% його території, а водні ресурси - 146 річок, з яких дві (Дніпро та Псел) довжиною понад 500 км.

Полтавська область - регіон, який має достатні природні та людські ресурси, стабільну позитивну динаміку розвитку та є привабливим для інвесторів.

Полтавщина - це область соціальної гармонії та стабільності, пріоритетами якої є достойний рівень життя населення, ефективна змішана економіка та вікові українські традиції.

Адміністративно-територіальний устрій Полтавської області

на
Районів – 4

01.01.2022

Населених пунктів – 1841, у тому числі:

- міст обласного значення – 6
- міст районного значення – 10
- селищ міського типу – 20
- селищ – 14
- сіл – 1791

Територіальних громад – 60, у тому числі:

- міських – 16
- селищних – 20
- сільських – 24

Найбільші міста за чисельністю наявного населення (тис.осіб):

- Полтава – 283 659
- Кременчук – 217 952
- Горішні Плавні – 52 855
- Лубни – 44 652
- Миргород – 38 480
- Гадяч – 23 201

Територія сучасної Полтавщини була заселена ще в епоху палеоліту. Поселення скіфів-землеробів знайдені на території Полтавського, Котелевського районів і в самій Полтаві. За часів Київської Русі територія області входила до Переяславського князівства. Тоді ж над річками були побудовані для захисту від половців фортеці-міста: Хорол, Пісочин, Говтва, Лубни, Горошин, Пирятин, Луком'є, Лохвиця та інші. Одне із цих містечок на Ворсклі - Лтава, із часом перетворилось в сучасну Полтаву. Із глибокої давнини Полтава була й залишається економічним і культурним центром регіону. Уперше місто згадується в Іпатіївському літописі під 1173 роком, хоч цілком зрозуміло, що найперші сторінки її історії губляться в глибині віків, і це довели полтавські археологи. Їхні наукові свідчення стали фундаментом офіційного визнання 1100-літнього віку Полтави.

- Після татаро-монгольського нашествия в 14 столітті Полтава потрапила під владу Литви, в кінці 16 століття - під владу Польщі.
- Визвольна війна українського народу 1648-1654 рр. глибоко позначилася на подальшій колонізації краю. Успіхи та невдачі козацької війни, репресії після поразок зумовили широку народну колонізацію з Правобережної на Лівобережну Україну, зокрема на Полтавщину. На карті України, складеній у другій половині XVI ст. французьким інженером Бопланом, який перебував на польській службі, в межах сучасної Полтавщини позначено понад 300 поселень, серед яких були міста, слободи, села. Це свідчить про значне заселення цих місць.
- Масове козацьке переселення на південно-східну частину краю згодом і спричинило до появи таких повітів, як Кременчуцький, Хорольський, Миргородський, Зіньківський, Кобеляцький.
- Під час Північної війни 1700-21рр. територія краю стала ареною військових змагань між Швецією і Росією. У 1709 р. тут відбулася історична Полтавська битва.
- У кінці 18 століття Полтава входить до Чернігівського намісництва. У 1802 році утворена Полтавська губернія.
- Після декількох адміністративних реформ, здійснених у 1923-37 роках, 22 вересня 1937 шляхом виокремлення з території Харківської області було створено Полтавську область.